

אגרות מהר"ם שיק / ספרים וסופרים

שה

החיים מאביו הגאון זצ"ל¹²³⁴⁵⁶⁷. והיה תמיה בעיני, וכי צריכין להעיד על אור השמש שהיא מאירה על הארץ ולדרים עליה, הלא המפורסמת אין צריך **ראיה**¹²³⁴⁵⁶⁷. גלויה ומפורסם לכל באי שערי תורה את גודל חריפות ובקיות ונופת צופים של דברי קדשו של אביו הגאון המנוח מוה' שמעלקא זצ"ל. ויישר כחו וחילו, וחפץ ד' בידו יצליח לפרסם במהרה דברים המתוקים וחריפים מאביו הגאון זצ"ל. ואם רצון מעלתו לדפוס המכתב הזה, כרצונו יעשה.

ואחתום בברכה המשולשת, ומחיה חיים יתן לו חיים ארוכים ומתוקנים, דברי ידידו הדורש שלומו

הק' **משה שיק** מברעזאווה ¹²³⁴⁵⁶⁷

- קכה -

1234567

אודות הספר 'פתחי תשובה' ועוד קא

בעזה"י אסרו חג דסוכות תרנ"ז] לפ"ק חוסט יע"א

אוצר החכמה

החיים והשלום לחתני הרב המאוה"ג המופלג כש"ת מו"ה **יעקב פראגר** נ"י אבדק"ק אדא יע"א קב, ולזו' בתי הצנועה מרת **בריינדל** תי' קב, עם כל אשר לו שלום.

[מכתבך] קבלתי בחול המועד, וב"ה גם אצלנו הכל כמאז ומקדם.

הלוי ליטש-רוזנבוים אב"ד קליינוורדיין, הג"ר יוסף נחמי' קורניצר אב"ד קראקא, הג"ר טובי' הלוי שווייגר אב"ד שעניא והג"ר נח יעקב דייטש ר"מ בסעליש. ק. הג"ר שמואל שמעלקא קליין אב"ד סעליש, ראה עליו למעלה סימן מה. קא. תורת יעקב ח"א בתולדות המחבר עמ' 29.

קב. ראה עליו למעלה סימן יז.

קג. נפטרה כ"ב שבט תרס"ט. בזיווג שני נשא את הרבנית פייגלא בת רבי צבי טויבר. נפטרה ה' תשרי תרצ"ב ומנו"כ בפרעשבורג.

ומה שכתבת למה לא השבתי לך, האם רשאין לצוות הסופר על ידי כתב [לכתוב גט]^{אוצר החכמה}. תמהני עליך, דבר שמפורש בשו"ע [אבן העזר] סימן ק"כ סעיף ה'...

...ואתה כתבת שאכתוב לך במהרה. חלילה לי להכניס עצמי בדבר שהוא חשש דאורייתא כדלעיל. ואפילו היה אדם כדאי לזה, צריך לזה זמן טובא לעיין בש"ס^{אוצר החכמה} ובפוסקים ובכל תשובות שנאמרו בזה, ואתה כתבת להשיב לך מיד, ותימה הוא עליך ק"ד.

וגם להתיר לשלוח על ידי פאסט. כבר כתבתי לך... שגם בזה יש הרבה פיקפוקים וספיקות... המובא גם 'בפתחי תשובה' שם. מכל מקום בנדון כזה יש למקום לעיין, ואני אין לי זמן כעת לעיין בזה, ועל כל פנים צריכין^{אוצר החכמה} ללמוד להדברים אלו ממקורם, ולראות ראשונים ואחרונים תשובות שנאמרו בזה, וכבר כתבתי לך באגרת לפני יום טוב.

...[מה שנראה] לך שיש לי ב' פתחי תשובה על אבן העזר. לא זכרת מה שאמרתי לך... שנמצא שם על כל ארבע שולחן ערוך 'פתחי תשובה', וכתבתי שישלחו על אורח חיים ועל חושן משפט^{אוצר החכמה} שאותן אין לי, ושלחו לי על חושן משפט 'פתחי תשובה', ועל אורח חיים 'שערי תשובה', ושערי תשובה יש לי על [שולחן ערוך אורח חיים עם] 'מגן אברהם' שיש לי. ולזאת רציתי להחזיר, ואפילו הכי הנחתי ושלמתי עבורם, אבל 'פתחי תשובה' אין לי אלא אחד.

ובוודאי עליך החיוב להשתדל לשלוח לך מויען 'פתחי תשובה' על אבן העזר לכל הפחות, כי המחבר זכה וזיכה את הרבים טובא בספריו של 'פתחי תשובה' ק"ה, והחיוב על כל בעלי הוראה להיות אותם בידו, וגם אמנם במחיר גדול.

קד. בתשובות רבינו חאה"ע בסוף סי' קלו מציע רבינו אל חתנו בעל ה'שאלת יעקב' ג"כ בענינים אלו, וכותב לו שאין להיות נמהר בזה.

קה. מדברי רבינו נראה שיש חיבור 'פתחי תשובה' על כל ד' חלקי שולחן ערוך ממחבר אחד. מה שידוע לנו. היה בזמן כתיבת מכתב זה. 'פתחי תשובה' על יו"ד

עבור חלק חושן משפט שלמתי ג' זהובים, ואפשר שעל אבן העזר גם לא יעל מחירו יותר רב.

ואחתום בברכה המשלשת. אברך אותך ואת ביתך ואת כל אשר לך
הק' משה שיק מברעזאווע

- קכו -

תודה על קבלת הספר 'מתא דירושלים' קו

בעזה"ת קו. יום ה' פרשת כי תשא תרל"ו לפ"ק פה חוסט יע"א.

החיים והשלום וכל טוב ושמחת פורים להרב הגדול מופלג
בתורה וביראה דיין המצויין בהלכה כש"ת מו"ה משה ליב
ליטש ראזענבוים נ"י בפרעשבורג יע"א קח.

מכתבו וגם ספרו מתא דירושלים קבלתי זה איזה שבועות, ואמינא
לפר"מ תודה על אשר כבדני בספרו ותשואות חן חן לו, ויברך ה' אותו
ויפוצו מעינותיו חוצה, עוד ינוב בשיבה דשן ורענן יהיה. ולהראות לכבודו

אהע"ז וחור"מ מהג"ר אברהם צבי הירש אייזנשטאט אב"ד ק"ק איטייאן. ואילו
'פתחי תשובה' על שו"ע או"ח הוא מהמו"צ בוילנא הג"ר ישראל איסר בהר"ר
מרדכי איסערלין, שנדפס בוילנא שנת תרל"ה. ואולי לספר זה כוון רבינו בהזכירו
"פתחי תשובה על או"ח".

קו. על ירושלמי סדר מועד, פרעסבורג תרל"ה.

קז. מתוך תשובת רבינו חאו"ח תשובה שכו.

קח. נולד בשנת תק"ס בפרעשבורג לאביו הג"ר יהודה הלוי ליטש-רוזנבוים [אבי
הג"ר אברהם ליטש-רוזנבוים בפרעשבורג בעל שו"ת 'בן יהודה']. תלמיד החתם
סופר. לאחר נישואיו עם בתו של רבי גרשון ב"ק בנו של הג"ר שמואל ב"ק אב"ד
שוראן, גר ליד חמיו במאגענדארף. בשנת תקצ"ז חזר לעיר מולדתו פרעשבורג,